

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-309/25-E
Sp. zn. ČŠIE-S-31/25-E

Název	Základní škola Pardubice, Benešovo náměstí 590
Sídlo	Benešovo náměstí 590, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice
E-mail	skola@benesovka.cz
IČO	60 158 999
Identifikátor	600 096 319
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ema Jičínská
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Benešovo náměstí 590, Pardubice
Inspekční činnost na místě	12. až 14. 3. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Pardubice, Benešovo náměstí 590 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Aktuálně se v 27 třídách vzdělával nejvyšší povolený počet žáků, tedy 700 dívek a chlapců. Školská poradenská zařízení diagnostikovala

u 91 žáka speciální vzdělávací potřeby, odlišným mateřským jazykem hovoří 74 žáků. Činnost školní družiny probíhá v sedmi odděleních se 188 přihlášenými žáky. Školní stravování zajišťuje vlastní školní jídelna.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vedení školy po minulé inspekci doplnilo dlouhodobý plán rozvoje o některé současné aktuální cíle (slovní hodnocení na vysvědčení, práce s nadanými žáky, rozdělení specializačních činností atd.), které jsou nyní průběžně realizovány a postupně dochází k jejich naplňování. Pro monitorování a vyhodnocování jednotlivých oblastí (zpravidla jednou za dva roky) jsou vhodně využívána dotazníková šetření určená pro žáky, pedagogy i rodiče. Zjištěné informace slouží jako podklad k přijímání opatření pro trvalý rozvoj školy, ke stejnému účelu jsou využívány také výsledky kontrolní činnosti. Hospitacemi se v posledních dvou letech zabývá ve větší míře zejména ředitelka, která s vyučujícími sledované hodiny rozebírá, vyvozuje závěry, v případě potřeby stanoví doporučení, co příště udělat jinak. K systematickému ověřování jejich plnění zatím nedošlo, což efektivitu zpětnovazebních kroků omezuje. Začínajícím či ještě studujícím učitelům jsou vedle spolupráce s uvádějícími pedagogy doporučovány vzájemné hospitace s dalšími zkušenými kolegy. Ty jsou účinným prostředkem k načerpání pedagogických dovedností a ke zkvalitňování metodických a didaktických postupů. Delegování pravomocí a úkolů na ostatní pracovníky vedení školy promýšlí, hledá možnosti účinných změn, například došlo ke zdvojení pozic v rámci školního poradenského pracoviště pro intenzivnější podporu a pomoc žákům, zákonným zástupcům i pedagogům.

Personální zajištění výuky se od roku 2022 z jedné čtvrtiny obměnilo. Míra kvalifikovanosti zůstala vysoká, aktuálně nesplňovaly zákonné požadavky v této oblasti dvě vyučující. Ředitelka podporuje profesní růst pedagogů, snaží se ho směřovat k novodobým trendům. Učitelé se postupně seznamují s možnostmi využití umělé inteligence ve výuce, někteří v nedávné době absolvovali vzdělávací akce na téma diagnostiky a práce s nadanými žáky, což například vedlo k vytipování několika talentovaných jednotlivců, rozvoji jejich nadání bude věnována pozornost. Příležitostí ke zlepšení do budoucna je intenzivnější sdílení nově získaných poznatků různými formami napříč celým pedagogickým sborem.

Z hlediska materiálního vybavení má škola ve svém areálu vše potřebné pro každodenní činnost (odborné učebny, sportoviště či školní jídelnu), což žákům i pedagogům přináší komfort nezbytný ke kvalitnímu vzdělávání, který je však snižován velkou naplněností školy. Prostorové podmínky jsou při současném počtu žáků na hranici únosnosti. Renovované odborné učebny nemohou plně sloužit svému účelu a plnit úlohu center žakovského bádání, protože jsou zároveň kmenovými třídami. Obdobná situace je i s umístěním oddělení školní družiny v učebnách 1. stupně. Žáci i v době odpočinku setrvávají ve stejném prostředí jako při výuce, což je alespoň částečně kompenzováno relaxačními částmi s kobercem, množstvím her a stavebnic. Pro pobyt venku je k dispozici přilehlá školní zahrada s prolézačkami a různými prvky pro pohybové aktivity a posilování fyzické zdatnosti. Prostředí tříd a společných prostor je upravené, podnětné. Obnova a doplňování učebních pomůcek, prostředků IT i dalšího vybavení probíhá průběžně podle finančních možností školy.

Ředitelka klade důraz na vytváření pozitivních vztahů mezi všemi účastníky vzdělávání, které jsou založeny na důvěře a respektu. Tematiku prevence rizikového chování, bezpečnosti a ochrany zdraví pedagogové přirozeně začleňují do vzdělávacího procesu.

Nežádoucí jevy jsou řešeny školním poradenským pracovištěm zpravidla v součinnosti se zákonnými zástupci, v případě potřeby je škola připravena oslovit odborníky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces byl realizován podle aktuální verze „Školního vzdělávacího programu Základní školy Pardubice, Benešovo náměstí 590“ s mottem „ŠTAFETA“. Škola se v něm profiluje rozšířenou výukou tělesné výchovy, což je alternativní nabídka k běžným třídám. Ve všech ročnících vzdělávání zpestřují mnohé aktivity situované mimo školu, organizované ve spolupráci s externími partnery a propojující učivo s běžným životem.

Sledovaná výuka byla učiteli promyšlená, připravená. V jejím úvodu se žáci zpravidla seznamovali s názvy předkládaných témat, někdy s konkrétními výukovými cíli. Jejich propojení s vyhodnocením v závěru hodin zatím není zautomatizováno, dařilo se občas. Důraz byl kladen zvláště na získávání znalostí, na probrání vytyčeného množství učiva, nabízející se situace pro rozvoj postojových cílů byly využívány málo. V hodinách převládal frontální způsob činnosti, kombinovaný se samostatnou prací, stejnou pro všechny žáky, bez rozlišení podle jejich vzdělávacích možností (např. rychleji pracující nebo s odlišným mateřským jazykem). Při řízeném rozhovoru časté využívání odpovědi prvně vyvolaného žáka, absence vzájemného posuzování správnosti odpovědi ostatními a minimální prostor pro diskusi nevytvářely podmínky pro rozvoj sociálních a komunikativních dovedností. Oproti minulé inspekci pedagogové zařazovali aktivity ve skupinách či dvojicích v menší míře, několikrát se objevila statická, jednotvárná výuka, bez střídání forem a metod práce, která žáky nepodněcovala k dalšímu učení. V nejnižších ročnících bylo zařazeno minimum aktivit odehrávajících se mimo lavice, zpestřujících výuku změnou pracovního místa. Na rozdíl od toho však bylo i několik hodin svým vedením, využitím aktivizujících metod (včetně rozvoje kritického myšlení) a motivováním žáků na výborné úrovni. Zájem o předmět posilovalo občasné zařazení zajímavostí a praktických situací, propojení učiva s reálným životem a se znalostmi žáků. Vzdělávací proces byl podložen různým množstvím názorného materiálu. Digitální prostředky učitelé využívali většinou k vizualizaci učební látky (prezentace, videoukázky, animace), v několika hodinách s nimi pracovali přímo žáci (test, práce s textem). Příležitostí ke zlepšení je ve větším rozsahu zařazovat do výuky činnosti s rozmanitými informačními zdroji, s informacemi, vést žáky k jejich vyhledávání, třídění, analýze a aplikaci. Diferenciace úkolů či individualizace výukových cílů směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byly uplatněny výjimečně, v některých hodinách je nahrazoval individuální přístup vyučujících nebo podpora od asistentek pedagoga, které sledovaly jejich zapojení do aktivit, případně dovysvětlily učivo. Vzájemná výměna rolí mezi učiteli a asistentkami pedagoga je vhodnou příležitostí pro jejich efektivnější součinnost ve výuce (např. při procvičování čtení, numeraci v matematice). Práce s vytipovanými nadanými žáky se teprve rozbíhá, v hospitovaných hodinách se neobjevila. Zpětná vazba poskytovaná žákům měla většinou formu krátkých výroků reagujících na jejich odpovědi, jen ojediněle byla obsáhlejší, zabývající se žákovským učebním pokrokem. Občas se objevila práce s chybou jako prostředkem rozvoje jednotlivce. V rámci dalšího vzdělávání pedagogů bude vhodné dále prohlubovat poznatky k formativní zpětné vazbě, která má žákům pomoci zlepšovat svoji práci. Jejich výkony byly oceňovány obecně, jako všech ve třídě, zpravidla pochvalou. V závěru výuky často chyběl časový prostor pro shrnutí a zopakování důležitých poznatků, zhodnocení práce, sebereflexi žáků. Komunikace učitelů byla klidná, přátelská, ve všech hodinách převládala příjemná, vstřícná pracovní atmosféra, žáci většinou dodržovali dohodnutá třídní pravidla. Neupevněné školní

návyky nejmladších žáků se v závěru hodiny projevily hlasitým vykřikováním a dožadováním pozornosti učitelky.

Pravidelná činnost školní družiny je uskutečňována podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání „BEN“. V jednotlivých odděleních měli žáci po dopoledním vyučování prostor pro relaxaci, odpočinek, hry, kreslení a další činnosti podle vlastní volby. Vzdělávání probíhá s ohledem na roční období, podle počasí je zařazován častý pobyt žáků venku na školní zahradě či vycházky do okolí školy. Přínosem je pestrá nabídka zájmových kroužků, které vedou vychovatelky v pozdějších odpoledních hodinách. Mimo pravidelnou činnost školní družina organizuje výlety, návštěvy kulturních akcí a výstav, besedy s odborníky, polytechnické programy. Některé akce probíhají ve spolupráci s Ekocentrem Paleta a domy dětí a mládeže. Příležitostné tematicky zaměřené akce jsou organizovány společně se školou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Způsoby zjišťování úrovně výsledků vzdělávání zůstaly od minulé inspekční činnosti stejné (písemné a ústní ověřování vědomostí). Míru naplnění očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech učitelé zpravidla evidují prostřednictvím známek. Podrobnější informace k učebním návykům či posunům žáků si zaznamenávají podle vlastního uvážení. Pozitivem je, že v souladu se záměry školy je v některých třídách na 1. stupni zaváděno slovní hodnocení, které od pedagogů vyžaduje systematické sledování a přesné vyjádření pokroku žáků.

Vedení školy je dlouhodobě aktivní v získávání zpětné vazby o kvalitě výuky prostřednictvím pravidelného externího testování v různých ročnících. Výkony žáků se většinou blíží oblasti republikového průměru. Velmi dobře zvládli v předešlém školním roce žáci 9. ročníku jednotné přijímací zkoušky na střední školy, když v prověřovaných okruzích v českém jazyce i v matematice dosáhli lepších výsledků než jejich vrstevníci.

Z pohledu celkového prospěchu žáků na vysvědčení zůstaly výsledky oproti minulé inspekční činnosti přibližně na stejné úrovni, s vyznamenáním prospělo celkem 68 % žáků. Zejména ti v nejnižších ročnících měli možnost zažít pocit úspěchu, což pro ně bylo povzbuzením do další školní práce. Ředitelka se svými zástupkyněmi se pravidelně a aktivně zabývají analýzou prospěchových výsledků žáků, daří se jim vhodně působit na pedagogy v oblasti hodnocení, a to zejména ve smyslu respektování individuálních možností žáků. Pozitivem je, že se snížil počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spadajícími do oblasti školního neúspěchu (dostatečný a nedostatečný prospěch), je jich pouze o něco víc než čtvrtina z jejich celkového počtu. To ukazuje zejména kvalitní práci výchovných poradkyň, která mimo jiné spočívá ve včasné a správné předávání potřebných informací o jednotlivých žácích všem pedagogům ve škole a v ověřování naplňování stanovených podpůrných opatření v rámci hospitační činnosti. Přínosem je i přítomnost školní psycholožky. Přijata byla také opatření ve smyslu podpory vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem, mezi neúspěšnými je necelá čtvrtina z nich. K dalšímu zlepšení lze dospět zaměřením na jednotlivé případy žáků s rizikem školního neúspěchu. Při hospitační činnosti bylo zjištěno, že vzdělávání žaka s odlišným mateřským jazykem nebylo realizováno plně v souladu s doporučeními školského poradenského zařízení.

Pozitivní bilance hodnocení chování (pouze tři žáci se sníženým stupněm) je dokladem úspěšného osvojování sociálních dovedností, ukazuje dobré nastavení preventivních aktivit (např. podpora duševního zdraví, posílení pozitivních vztahů). Vzájemné vazby mezi žáky jsou upevňovány nejen ve škole, ale také během různých mimoškolních akcí (adaptační

kurzy, školy v přírodě apod.). Svým zaměřením na sportovní aktivity škola podporuje u žáků smysluplné trávení volného času. Pro případnou potřebu je k dispozici schránka důvěry. Návrhy žáků s vedením školy projednává žákovský aktiv, jehož zástupci reprezentují školu při jednáních se zřizovatelem.

Žáci se pravidelně účastní různých předmětových soutěží či olympiád, úspěšní jsou nejen ve sportovních aktivitách, ale například i v anglickém jazyce či matematice. Významným aspektem práce školy je také její prezentace na veřejnosti prostřednictvím některých akcí (např. velikonoční jarmark), které podporují vzájemnou soudržnost. Důležitým partnerem jsou při nich zákonní zástupci, škola ve shodě s koncepcí rozvoje věnuje pozornost spolupráci s nimi a jejich zapojení do školního života.

Závěry

Vývoj školy

- od minulé inspekční činnosti se zvýšil počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- snížil se počet žáků přihlášených do školní družiny a v souvislosti s tím i počet oddělení,
- byl aktualizován dlouhodobý plán rozvoje školy doplněním současných aktuálních cílů,
- došlo k obměně pedagogického sboru,
- úroveň výuky zůstala stejná, přes zvýšenou hospitační činnost vedení školy se ji nepodařilo dále zlepšit.

Silné stránky

- vedení školy usiluje o stálý rozvoj školy, má zájem na uskutečňování inovací ve vzdělávacím procesu, klade důraz na pravidelné ověřování výsledků vzdělávání prostřednictvím externích testů, ředitelka důsledně analyzuje prospěchové výsledky žáků, působí na pedagogy ve smyslu respektování individuálních možností žáků (2.1)
- pozitivní atmosféra vzdělávání založená na důvěře a respektu podporuje vytváření dobrých prosociálních vztahů mezi všemi účastníky vzdělávání (2.2)
- obohacení zájmového vzdělávání ve školní družině činností mnoha kroužků vedených vychovatelkami a nepravidelnými akcemi organizovanými ve spolupráci s různými partnery (4.4)
- velmi dobré výsledky žáků v různých sportovních soutěžích, včetně celostátní úrovně, potvrzují kvalitu výuky tělesné výchovy, která je profilací školy (5.3)
- zavádění slovního hodnocení na vysvědčení v některých třídách 1. stupně účinně rozvíjí systematické sledování učebního pokroku žáků (5.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- malá míra zařazení prvků kooperativního učení do výuky, absence využití různých informačních zdrojů pro vlastní bádání a objevování žáků v rámci vzdělávacího procesu (4.2)

- chybějící diferenciací výuky, formativní zpětná vazba a v závěru hodin nedostatečný časový prostor pro shrnutí poznatků, vyhodnocení naplnění vzdělávacích cílů a sebereflexi a sebehodnocení žáků (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- orientovat pozornost na závěrečné zpětnovazební zhodnocení výuky vzhledem k rozvoji žáků,
- realizovat vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a s odlišným mateřským jazykem plně v souladu s doporučeními školského poradenského zařízení,
- zajistit pro pedagogy vzdělávací akce se zaměřením na využívání formativního hodnocení, na vedení žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení,
- nastavit využívání vzájemných hospitací pro všechny pedagogy, a to s cílem inspirovat se v oblasti metod a forem výuky, didaktických postupů (např. využití úloh s odlišnou úrovní náročnosti),
- pokračovat ve vytipovávání nadaných žáků a ve výuce věnovat pozornost dostatečnému využití jejich učebního potenciálu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 12. 3. 2025
2. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a školní družinu platné ve školním roce 2024/2025
3. Školní matrika – školní rok 2024/2025
4. Školní řád platný od 1. 9. 2024
5. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2024
6. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2024/2025
7. Třídní knihy - školní rok 2023/2024, 2024/2025
8. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2023/2024
9. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní rok 2023/2024, 2024/2025
10. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování - školní rok 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

9. 4. 2025